

Matenpaspoort

Naam _____

BW
(bovenwijdte) _____

BD
(bustediepte) _____

TW
(taillewijdte) _____

TL
(taillelengte) _____

HW
(heupwijdte) _____

HD
(heupdiepte) _____

AW
(armwijdte) _____

Inhoud

10 Inleiding

DE BASIS

14 Basisbenodigdheden

16 Basistips

22 Verstelgids

AAN DE SLAG

Hoofdstuk 1

35 **Ambacht**

39 Hoe werkt een naaimachine?

40 Enkele nuttige wenken

44 **Tasjes en tassen**

46 Platte tas

50 Tasje met bodem

52 Platte tas met klep

53 Platte tas met klep én bodem

56 Rugzakje

58 Grote tas

Hoofdstuk 2

61 **Eenvoud**

66 **Sjaals, sjaaltjes en haarbanden**

67 Franjesjaals van geweven stof

67 Dubbele sjaal van gebreide of dunne geweven stof

68 Sjaal van enkele stof met rolzoom

68 Smal sjaaldasje à la Emily Dickinson

72 Zaksjaal van dubbele stof

73 Haarbanden van dubbele stof

74 Opgerolde worstachtige haarband van teddystof of gevuld met fiberfill

- 75 Gedrapeerde haarband van een verknipte maillot
76 Brede gedrapeerde haarband uit één stuk
77 **TOEGIFT** Strandtopje

Hoofdstuk 3

- 79 **Eigenheid**
86 **Rokken en rokjes**
88 Rimpelrok met 'luienaasterzakken'
93 Rimpelrok met aangeknipte zakken
94 Licht gerimpelde rok met iets naar binnen lopende zijnaden
99 Strakke rok van gebreide stof, met of zonder split
99 Strakke rok zonder split
102 Strakke rok met split en naad middenachter
108 Halvecirkelrok in drie varianten
117 **TOEGIFT** Doorknooprok

Hoofdstuk 4

- 121 **Duurzaamheid**
128 **Recycle deluxe**
128 Truien strakker stikken
130 Afgeknipte col of kraag
130 Schouderwarmer
131 Muts
131 Wanten
136 Snelle vingerloze handschoenen van panty of maillot
136 Handschoenen van afgeknipte mouwen of sokken
137 Sokjes
137 'Roktruien'
139 Knoop op steeltje
139 Van blouse tot jasje en tailleren met elastiek
145 Schoudervullingen
145 Biaisband
149 Verfbad
152 **TOEGIFT** Tie-dye

Hoofdstuk 5

- 155 **Aandacht**
- 162 **Wijde broek**
- 162 De wijde broek van gebreide stof
- 166 Zakken
- 170 Ceintuur

Hoofdstuk 6

- 173 **Verlichting**
- 178 **Van jurk tot jas**
- 180 Gerende jurk met aangeknipte of luienaarster zakken
- 190 Aansluitende jurk van gebreide stof
- 195 Wijde jurk met ingerimpelde hals en aangeknipte of luienaarster-zakken
- 199 Kraagloze jas met of zonder rits
- 208 Gevoerde jas
- 209 Kort v-halsjasje
- 215 Jas met puntkraag en opgestikte zakken
- 228 **TOEGIFT** Lusje voor aan je jas

- 231 **Woord van dank**

- 232 **Register**

Inleiding

Dit boek is voor iedereen, maar met name voor de beginneling die graag wil leren naaien en geen flauw idee heeft hoe dat aan te pakken. Het is onze bedoeling je met dit boek op weg te helpen en te inspireren. Naaien is creatief, ontspannend, uitdagend, leerzaam en duurzaam. Het is een rustgevend en prettig tijdverdrijf te midden van een steeds sneller veranderende wereld.

Pieke Stuvet (1947) naait al meer dan zestig jaar en heeft al meerdere succesvolle boeken over zelfmaakmode geschreven. Alle ontwerpen in *Het grote naaiboek* zijn van haar hand. Nienke van Leverink (1987) had nog nooit genaaid. Ze is er dan ook in geslaagd bij het maken van de kledingstukken in dit boek elke denkbare fout te maken, maar heeft desalniettemin genoten van het naaien. Zij onderzoekt in *Het grote naaiboek* alle aspecten van het naaien, van ambacht en hobby tot een manier van zelfvoorzienend leven en zelfexpressie.

Op de eerste pagina van dit boek kun je je eigen maten invullen, zodat je die bij elk project bij de hand hebt. Op pagina 14 vind je de basisbenodigdheden en basistips. Het is handig hier eerst even naar te kijken. Verder zijn het boek en de hoofdstukken opgebouwd van makkelijk naar minder makkelijk.

We beginnen met tasjes maken (lekker tweedimensionaal) en werken toe naar jurken en jassen. De patronen zijn zo simpel mogelijk gehouden en maak je op je eigen maat. Ook vind je vanaf pagina 22 een verstelgids met uitleg over het repareren van kleding. Pas de ontwerpen en afmetingen vooral aan naar je eigen smaak. Jij kent jezelf het best.

Soms wil je wel, maar voel je je niet geïnspireerd. Laat je dan motiveren door de wereld om je heen. Blader door modetijdschriften, ga eens naar een stoffenmarkt of kijk naaifilmpjes op YouTube. Er is een ontzettend grote online community die zich bezighoudt met naaien, zoek die vooral op als je het even niet ziet zitten.

Wees niet bang om fouten te maken. Begin met goedkope stoffen, zet er dapper de schaar in, laat je naaimachine ratelen en zie waar het schip strandt. In het ergste geval levert het een modern kunstwerk en een goed verhaal op. We hopen vooral dat je er plezier in hebt.

Heb je vragen of opmerkingen? Stuur ons dan een berichtje op Instagram [@hetgrotenaiboek](#), of op nienkevanleverink.nl/contact.

DE BASIS

Basisbenodigdheden

De volgende benodigdheden zijn onmisbaar voor de beginner:

STOFSCHAAR

Een schaar die speciaal is bedoeld om stoffen te knippen. Een stofschaar is extra scherp en de greep staat in zo'n hoek dat je het blad op tafel kunt laten rusten tijdens het knippen, waardoor de stof minder snel zal gaan zwabberen. Denk erom dat je met een stofschaar geen andere materialen knipt, zoals papier, daar wordt ze bot van. Te koop bij de Hema, furniturenwinkels, op de markt en online.

LAP STOF

We maken een onderscheid tussen gebreide en geweven stoffen. Gebreide stoffen (zoals tricot en sweatstof) grijpen met lussen in elkaar en zijn rekbaar. Geweven stoffen (zoals katoen en tweed) zijn opgebouwd uit horizontale en verticale draden en zijn niet rekbaar, tenzij er lycra is toegevoegd. Je kunt stof op de markt of in stoffenwinkels kopen, maar nog leuker is het om creatief aan de slag te gaan met oude gordijnen of tweedehands kleding. Pieke geeft hier leuke tips voor, met name in hoofdstuk 4.

NAALDEN

Je hebt machinaalden nodig voor de naaimachine en een setje naalden voor wat handwerk. Te koop bij de Hema, furniturenwinkels, op de markt en online.

SPELDEN

Spelden heb je nodig voor het vastmaken van een patroon of het in elkaar spelden van je kledingstuk. Te koop bij de Hema, furniturenwinkels, op de markt en online.

DRAAD

Naaigaren kun je zowel voor de naaimachine als naaien op de hand gebruiken. Je hebt degelijke merken als Goldmann, Gütermann en Mettler, maar ook goedkope. Na verloop van tijd zul je merken welk garen het best werkt voor jouw machine. Je hebt ook nog rijggaren, waarmee je stof vast kunt rijgen voordat je het naait. Dit garen is dikker en breekt sneller, wat je ook wilt bij het uithalen. Als je een lockmachine hebt, zul je daar lockgaren voor moeten gebruiken. Te koop bij de Hema, furniturenwinkels, op de markt en online.

TORNMESJE

Om draden te verwijderen nadat ze al gestikt zijn, kun je het best een tornmesje gebruiken. Om een paar steken uit te halen steek je de scherpe punt onder de draad en snijd die door met het scherpe deel van het mesje, dat in de bocht tussen de scherpe punt en het rode bolletje zit. Om een hele naad uit te halen leg je het balletje onder de naad en de scherpe punt aan de bovenkant en laat je het mesje door de naad glijden. Het rode bolletje beschermt de stof tegen insnijden.

MEETLINT EN LINIAAL

Een meetlint heb je nodig om bij jezelf de maat op te nemen. Een liniaal of geodriehoek heb je nodig om patronen uit te tekenen of lijnen te trekken op de stof.

PATROONPAPIER

Vanaf hoofdstuk 3 gaan we werken met patronen. Pieke gebruikt daarvoor het liefst bruin pakpapier. Nienke gebruikt geruit patroonpapier, omdat dit haar meer houvast geeft bij het tekenen.

NAAIMACHINE

Bekende naaimachinermerken zijn Singer, Husqvarna en Bernina. Nienke naait op een dure Singer, Pieke op een goedkope Toyota van Blokker. Een duurdere machine maakt geen betere naaister. Misschien heeft je moeder of buurvrouw nog een ongebruikte naaimachine staan, of kijk eens op Marktplaats. Zie voor uitleg over het gebruik pagina 39.

EEN PLEK(JE) VOOR JE NAAIMACHINE

Je hebt niet veel nodig om te beginnen met naaien, maar een stevige ondergrond voor je naaimachine is wel een must. Je kunt haar niet in bed gebruiken.

STRIJKBOUT

Of je er nu wel of niet van houdt: strijken en persen horen bij naaien. Zorg voor een eenvoudige strijkbout en een dunne katoenen lap die kan dienstdoen als perslap. Zie voor uitleg over persen de basistips op pagina 18.